

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.003.16.2015
P/15/079

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/079 – Realizacja programu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Krzysztof Kempa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93769 z 16 marca 2015 r. 2. Zbigniew Stachowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93790 z 31 marca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Józefa Piłsudskiego w Zakliczynie ¹ ul. Grabina 57, 32-840 Zakliczyn
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Olszańska, dyrektor ZSP. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² realizację programu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”³ w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zakliczynie w latach 2010-2015⁴.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W ramach projektu 2 168 uczniów⁵ ZSP, w tym 968 kobiet i 1 200 mężczyzn⁶, wzięło udział w takich zadaniach jak zajęcia wyrównawcze z przedmiotów przyrodniczych i języków obcych, zajęcia rozwijające z języków obcych oraz z przedmiotów przyrodniczych, kursy doskonalące i kwalifikacyjne, zajęcia z doradztwa zawodowego oraz staże-wizyty zawodoznawcze. Ponadto uczniowie Szkoły uczestniczyli w zadaniu „Małopolska Chmura Edukacyjna”. Zajęcia zostały dostosowane do branż i zawodów, w których kształciła Szkoła. Przyjęte do realizacji zadania były zgodne z zainteresowaniami uczniów oraz potrzebami rynku pracy. W okresie realizacji projektu uruchomiono w ZSP nowy kierunek kształcenia.

Projekt realizowano efektywnie. Całkowite koszty projektu przypadające na Szkołę wynosiły 1 460,6 tys. zł⁷, co stanowiło ok. 22% łącznego budżetu projektu w powiecie tarnowskim. Ogólny średni koszt udziału jednego uczestnika w projekcie do 31 grudnia 2014 r. wynosił 568 zł. Największe wydatki poniesiono na kursy kwalifikacyjne oraz staże/wizyty zawodoznawcze. Udział środków związanych z realizacją projektu stanowił 7% w odniesieniu do łącznych wydatków poniesionych na szkoły zawodowe w ZSP wraz z wydatkami na zadania projektu w latach 2010-2014.

Podjęte w toku realizacji projektu działania były skuteczne. Realizację projektu poprzedziła identyfikacja potrzeb i możliwości Szkoły w zakresie kształcenia zawodowego. Określono zasady rekrutacji i uczestnictwa uczniów w poszczególnych zadaniach. Nie przekraczano maksymalnej liczebności grup, a wykładowcy posiadali wymagane kwalifikacje. Monitorowano jakość prowadzonych zajęć, przeprowadzając testy „wejścia-wyjścia i ankiety wśród uczniów.

Oceny testów wskazywały na poprawę wyników, a w ankietach pozytywnie oceniono organizację kursów kwalifikacyjnych. Środki z programu przeznaczono także na ulepszenie bazy dydaktycznej. Szkoła prowadziła doradztwo zawodowe, nawiązała współpracę z przedsiębiorcami oraz współpracę międzynarodową. W ramach realizacji projektu uczniowie ZSP otrzy-

¹ Dalej: ZSP lub Szkoła.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej: program lub projekt.

⁴ Do 25 maja 2015 r.

⁵ Niektórzy uczniowie brali udział w kilku zadaniach.

⁶ Odpowiednio 45% i 55%.

⁷ Koszty poniesione do 31 grudnia 2014 r. oraz koszty planowane na 2015 r.

mali 2 017 certyfikatów, uprawnień lub zaświadczeń, z czego 499 (25%), to certyfikaty potwierdzające nabyte kwalifikacje poprzez zdanie egzaminu.

Pomimo zmniejszającej się liczby uczniów w Szkole związanej z niżem demograficznym, odsetek uczniów klas pierwszych szkół zawodowych wzrastał. W badanym okresie odsetek uczniów przystępujących do egzaminów zawodowych utrzymywał się na bardzo wysokim poziomie, tj. 99-100%, w obu typach szkół. Zdawalność egzaminów zawodowych kształtowała się od 73% w roku 2009/2010 do 88% w roku 2013/2014. W obu typach szkół wskaźnik ten ulegał poprawie, jednakże osiągnięte przez uczniów zasadniczej szkoły zawodowej wyniki odbiegały znacznie in minus od średnich zdawalności na terenie województwa małopolskiego przez okres 4 lat – od 2009/2010 do 2012/2013. W technikum zdawalność egzaminów zawodowych była zadowalająca i była wyższa od średnich zdawalności na terenie województwa.

Za dobrą praktykę należy uznać śledzenie przez Szkołę losów absolwentów. Zwiększył się odsetek absolwentów szkół zawodowych, którzy znaleźli zatrudnienie lub kontynuowali naukę.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zgodność celów programu z potrzebami beneficjentów oraz monitorowanie i zarządzanie projektem

Opis stanu faktycznego

Programem objęto uczniów technikum i zasadniczej szkoły zawodowej⁸ kształconych w niżej wymienionych branżach i zawodach:

- branża mechaniczno-mechatroniczna: technik pojazdów samochodowych oraz mechanik pojazdów samochodowych i operator pojazdów i maszyn rolniczych,
- branża budowlana: technik: budownictwa oraz murarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych (poprzednio technolog robót wykończeniowych w budownictwie⁹),
- branża turystyczno-gastronomiczna: technik hotelarstwa, technik żywienia i usług gastronomicznych (poprzednio kucharz¹⁰) oraz kucharz (poprzednio kucharz małej gastronomii¹¹), piekarz,
- branża administracyjno-usługowa: technik ekonomista oraz sprzedawca, fryzjer, stolarz.

(dowód: akta kontroli str.146-158)

W ramach projektu uczniowie ZSP uczestniczyli w zajęciach kluczowych wyrównawczych i rozwijających, kursach podnoszących kwalifikacje (branżowe), w zajęciach z planowania kariery edukacyjnej i zawodowej, stażach-wizytach zawodoznawczych oraz stażach płatnych. Dyrektor ZSP wyjaśniła, że przy doborze branż zawodowych do programu kierowano się kierunkami kształcenia w szkole. Planując przyszłe zapotrzebowanie na zadania w programie, dokonano analizy liczby uczniów szkoły na poszczególnych kierunkach, uczniów w gimnazjum jako potencjalnych uczniów ZSP, tendencji wyboru szkoły przez gimnazjalistów gminy Zakliczyn. Zadania były wybrane na podstawie opinii doradcy zawodowego. Potrzeby uczniów w zakresie dodatkowych kwalifikacji zidentyfikowano na podstawie wniosków zespołów przedmiotowych, wiedzy o rynku pracy (informacje z powiatowych urzędów pracy oraz wojewódzkiego urzędu pracy), oczekiwań uczniów. Uwzględniono sugestie zakładów pracy, w których uczniowie odbywają praktyki. Ponadto przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów.

(dowód: akta kontroli str.45, 63, 146-158)

W okresie realizacji Projektu w ZSP nie zlikwidowano żadnego kierunku kształcenia zawodowego, natomiast od września 2014 r. uruchomiono nowy kierunek – technik obsługi turystycznej. Przyczyną było małe zainteresowanie zawodem technik hotelarstwa, gdyż ewentualność

⁸ Dalej: zsz.

⁹ W związku z wprowadzeniem zmian w szkolnictwie zawodowym od 1 września 2012 r. oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7 ze zm.) zawody technolog robót wykończeniowych w budownictwie, posadzkarz oraz malarz-tapeciarz zostały połączone w jeden zawód, który otrzymał nazwę monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

¹⁰ W związku z reformą szkolnictwa zawodowego (zobacz przypis nr 9) zawody technik organizacji usług gastronomicznych, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz kucharz zostały połączone w jeden zawód, który otrzymał nazwę technik żywienia i usług gastronomicznych.

¹¹ W związku z reformą szkolnictwa zawodowego (zobacz przypis 9) nazwę zawodu kucharz małej gastronomii zmieniono na kucharz.

podjęcia pracy w tym zawodzie wiązała się ze zmianą miejsca zamieszkania (brak hoteli w najbliższej okolicy). Nowy kierunek uruchomiono po analizie przez doradcę zawodowego preferencji gimnazjalistów, strategii rozwoju województwa małopolskiego i rozwoju powiatu oraz pozytywnej opinii Powiatowej Rady Zatrudnienia z 24 kwietnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 45 i 51)

Uczestników wszystkich zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe oraz zajęć z planowania kariery edukacyjnej i zawodowej objęto ewaluacją w formie testów „wejścia-wyjścia”, które w testach końcowych wykazały poprawę ocen i liczby punktów wobec testów na pierwszych zajęciach. W 2012 r. średnia ocen z języka angielskiego wzrosła z 1,5-1,6 do 2,8-3,6 punktów, z języka niemieckiego z 2,5 do 3,5 punktów oraz z matematyki z 1,1-2,6 do 1,5-3,9 punktów, a w 2014 r. z języka angielskiego, matematyki i fizyki odpowiednio z 2-2,4 do 4,2 punktów, z 1,6-2,5 do 2,4-3,4 punktów i z 1,0 do 2,9 punktów.

W ankietach, które objęły uczestników 34 z 55 kursów branżowych, uczniowie pozytywnie ocenili organizację i przydatność kursów dla ich planów zawodowych. Najwyżej został oceniony kurs obsługi programu PHP i MYSQL (średnia ocena z wszystkich pytań 4,7), a najniżej kursy diagnostyki pojazdowej oraz kierowcy wózka widłowego (średnia ocena z wszystkich pytań 3,8).

(dowód: akta kontroli str. 45, 56-59, 83)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZSP w Zakliczynie w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność ZSP w zbadanym zakresie.

2. Efektywność programu

Opis stanu
faktycznego

Do 31 grudnia 2014 r. koszty realizacji projektu przypadające na ZSP wyniosły łącznie 1 231,7 tys. zł, tj. 114% zaplanowanego dla tej Szkoły budżetu na całą realizację projektu w wysokości 1 075,9 tys. zł. Udział kwoty dofinansowania oraz wkładu własnego wyniósł odpowiednio 87,25% i 12,75%. W łącznej kwocie poniesionych wydatków:

- 1 009,2 tys. zł stanowiły koszty realizacji programów rozwojowych szkoły, tj. 81,9% łącznych kosztów realizacji projektu w ZSP,
- 222,5 tys. zł stanowiły koszty zarządzania projektem w części przypadającej na Szkołę, tj. 18,1% łącznych kosztów realizacji projektu w ZSP.

Na wyższe od planowanych koszty realizacji programu wpłynęło zwiększenie liczby miejsc na poszczególne formy wsparcia w ZSP z uwagi na ich zmniejszenie w innych szkołach powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 141)

Koszty realizacji poszczególnych zadań projektu¹², według stanu na 31 grudnia 2014 r., wynosiły:

- kursy podnoszące kwalifikacje – 591,8 tys. zł, tj. 48% łącznych kosztów projektu. Koszty poszczególnych kursów kształtowały się od 0,8 tys. zł (kurs prowadzenia działalności gospodarczej) do 250,5 tys. zł (kurs na prawo jazdy kat. B). Oprócz kursu na prawo jazdy, największe wydatki dotyczyły kursu obsługi koparko-ladowarki (135,8 tys. zł), kursu spawania (86,4 tys. zł), kursu obsługi wózków widłowych (42,1 tys. zł) oraz kursów prawa jazdy kat. B+E i kat. C (odpowiednio – 21,3 tys. zł i 33,7 tys. zł). Średni koszt wszystkich kursów przypadający na jednego ucznia wynosił 588 zł. Spośród wszystkich kursów, najwyższy średni koszt zadania na jednego ucznia wynosił 2,1 tys. zł (kurs na prawo jazdy kat. C), a najniższy – 72 zł (kurs projektowania stron internetowych);
- zajęcia wyrównawcze (jęz. angielski, niemiecki, matematyka, fizyka, chemia) – 37,6 tys. zł, tj. 3% łącznych kosztów projektu. Średni koszt wszystkich zajęć wyrównawczych przypadający na jednego ucznia wynosił 90 zł.;

¹² Ponieważ Szkoła nie realizowała i nie finansowała odrębnie poszczególnych zadań Projektu, ich koszt, tj. koszty poszczególnych kursów, zajęć wyrównawczych i rozwijających oraz staży, obliczono na podstawie liczby uczestników poszczególnych szkoleń i średnich nakładów poniesionych na jednego uczestnika szkoleń w powiecie tarnowskim.

- zajęcia rozwijające (jęz. angielski, matematyka, fizyka) – 24,8 tys. zł, tj. 2% łącznych kosztów projektu. Średni koszt wszystkich zajęć rozwijających przypadający na jednego ucznia wynosił 152 zł;
- staże-wizyty zawodoznawcze i seminaria – 182,4 tys. zł, tj. 15% łącznego kosztu projektu. Średni koszt przypadający na jednego ucznia wynosił 325 zł;
- zajęcia z doradztwa zawodowego – 1,1 tys. zł, tj. 0,1% łącznych kosztów projektu. Średni koszt przypadający na jednego ucznia wynosił 55 zł.

Ponadto zakupiono wyposażenie dla 2 szkolnych pracowni, za łączną kwotę 135,6 tys. zł, co stanowiło 11% łącznych kosztów programu. Na wynagrodzenie szkolnego lidera projektu wydatkowano 36 tys. zł, tj. 3% ogółu kosztów.

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. ogólny średni koszt udziału jednego uczestnika w projekcie wynosił 568 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 136-137, 142-143, 146-158)

W latach 2010-2014 wydatki ogółem w ZSP wzrosły z 3.219 tys. zł do 3.791,8 tys. zł, przy zwiększeniu z 347 do 371 średniorocznej liczby uczniów w technikum i zmniejszeniu z 211 do 163 uczniów w zsz. Odsetek uczniów w technikum wzrósł z 62,1% do 69,4%, a w zsz zmniejszył się z 37,9% do 30,6%.

Koszt kształcenia 1 ucznia w technikum zwiększył się z 5,9 tys. zł do 7,2 tys. zł, a w zsz z 5,8 tys. zł do 7,1 tys. zł, tj. po 18%, w tym dla poszczególnych zawodów w technikum z 5,6 – 6,4 tys. zł do 6,8 - 7,5 tys. zł, a w zsz – z 5,5 – 6,3 tys. zł do 6,8 – 7,3 tys. zł. Udział środków związanych z realizacją projektu stanowił 7% w odniesieniu do łącznych wydatków poniesionych na szkoły zawodowe w ZSP wraz z wydatkami na zadania projektu w latach 2010-2014.

(dowód: akta kontroli, str.166-167)

Na 2015 r. zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 228,9 tys. zł, głównie na:

- 7 kursów branżowych – 93 tys. zł (w tym 29,8 tys. zł - kurs obsługi koparko-ładowarki, 25,4 tys. zł – kurs spawania i 21,5 tys. zł – kurs prawa jazdy kat. B),
- współpracę z przedsiębiorcami 58 tys. zł (42 tys. zł - staże i wizyty zawodoznawcze, 16 tys. zł – staże płatne),
- realizację zadania „Małopolska Chmura Edukacyjna” – 31,7 tys. zł,
- wyposażenie 2 pracowni – 36,7 tys. zł (18,7 tys. zł na 25 tabletów do pracowni fizyki oraz 18 tys. zł na wyposażenie pracowni budownictwa w przyrządy pomiarowe).

(dowód: akta kontroli, str.144-145)

Całkowity koszt realizacji projektu w ZSP, tj. wydatki poniesione do 31 grudnia 2014 r. oraz wydatki planowane do poniesienia w 2015 r., wynosi 1 460,6 tys. zł, co stanowi 22% łącznych kosztów projektu w powiecie tarnowskim.

(dowód: akta kontroli, str. 141, 144-145)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZSP w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność ZSP w zbadanym zakresie. Projekt został zrealizowany efektywnie.

3. Skuteczność programu

Opis stanu
faktycznego

W ramach zadania projektowego „Programy rozwojowe szkół na terenie powiatu tarnowskiego” do 31 grudnia 2014 r. w Szkole przeprowadzono:

- 1) 22 kursy podnoszące kwalifikacje (AutoCad z elementami kosztorysowania, obsługa kasy fiskalnej, kelnerski, barmański, uprawnienia do kierowania wózkami widłowymi, prawo jazdy kat. B, prawo jazdy kat. B+E, prawo jazdy kat. C, spawania, diagnostyka pojazdów samochodowych, Photoshop, język PHP i MYSQL, obsługa programu SOGA, obsługa programu SOHO, carving, dekoracje cukiernicze, projektowanie stron internetowych, obsługa koparko-ładowarki, florystyka, wizaż i styl, prowadzenie działalności gospodarczej, projektowanie reklamy w programie COREL DRAW), w których uczestniczyło łącznie

- 1 007 uczniów, w tym 469 kobiet (47%) i 538 mężczyzn z różnych branż¹³. Najwięcej uczniów uczestniczyło w kursach na prawo jazdy kat. B (227), obsługi kasy fiskalnej (124), obsługi koparko-ładowarki (93), w kursie kelnerskim (59) oraz dającym uprawnienia do spawania (51). Najmniej uczniów było uczestnikami kursów: florystycznego (9), stylu i wizażu (10), prowadzenia działalności gospodarczej (10), diagnostyki pojazdów silnikowych (15), obsługi programów SOGA (10), SOHO (10);
- 2) zajęcia wyrównawcze z 5 przedmiotów, którymi objęto łącznie 417 uczniów (188 kobiet i 229 mężczyzn¹⁴), z tego z:
- języka angielskiego, w których uczestniczyło 49 uczniów, w tym 34 kobiety (69%) i 15 mężczyzn,
 - języka niemieckiego, w których uczestniczyło 97 uczniów, w tym 40 kobiet (41%) i 57 mężczyzn,
 - matematyki, w których uczestniczyło 208 uczniów, w tym 89 kobiet (43%) i 119 mężczyzn,
 - fizyki, w których uczestniczyło 38 uczniów, w tym 18 kobiet (47%) i 20 mężczyzn,
 - chemii, w których uczestniczyło 24 uczniów, w tym 7 kobiet (29%) i 17 mężczyzn,
- 3) zajęcia rozwijające z 3 przedmiotów dla 163 uczniów (72 kobiety i 91 mężczyzn¹⁵), z tego z:
- języka angielskiego, w których uczestniczyło 27 uczniów, w tym 18 kobiet (67%) i 9 mężczyzn,
 - matematyki, w których uczestniczyło 103 uczniów, w tym 44 kobiety (43%) i 59 mężczyzn,
 - fizyki, w których uczestniczyło 33 uczniów, w tym 23 kobiety (70%) i 10 mężczyzn,
- 4) zajęcia z doradztwa zawodowego dla 20 uczniów, w tym 9 kobiet (45%) i 11 mężczyzn z branży turystyczno-gastronomicznej i mechaniczno-mechatronicznej;
- 5) staże-wizyty zawodoznawcze, w których uczestniczyło 562 uczniów, w tym 231 kobiet (41%) i 331 mężczyzn.

(dowód: akta kontroli, str.146-158)

W zajęciach uczestniczyli uczniowie technikum oraz zasadniczej szkoły zawodowej. Uczniowie zasadniczej szkoły zawodowej brali udział w:

- zajęciach wyrównawczych z matematyki, fizyki i języka niemieckiego – 51 uczniów, co stanowiło 12% uczniów biorących udział w tej formie zajęć,
- kursach kwalifikacyjnych (obsługa kasy fiskalnej, barmański, uprawnienia do kierowania wózkami widłowymi, prawo jazdy kat. B, prawo jazdy kat. B+E, prawo jazdy kat. C, spawanie, diagnostyka pojazdów samochodowych, Photoshop, język PHP i MYSQL, dekoracje cukiernicze, obsługa koparko-ładowarki prowadzenie działalności gospodarczej, projektowanie reklamy w programie COREL DRAW, wizaż i styl) – 153 uczniów, co stanowiło 15% uczniów biorących udział w tej formie zajęć,
- stażach-wizytach zawodoznawczych – 122 uczniów, co stanowiło 25% uczniów biorących udział w tej formie zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 146-158)

Zajęcia wyrównawcze i rozwijające oraz kursy branżowe prowadzono w cyklach od jednego do kilku tygodni. Czas zajęć w określone dni tygodnia wynosił od 1 do 5 godzin lekcyjnych (w soboty i dni wolne od zajęć szkolnych – 3 do 5 godzin). Zazwyczaj 1 dzień trwały wizyty zawodoznawcze, zajęcia praktyczne u przedsiębiorców – 1 dzień w tygodniu przez 30 tygodni, a praktyki zawodowe po 4 tygodnie. Zgodnie z założeniami (specyfikacje istotnych warunków zamówienia) w zajęciach kluczowych i w kursach uczestniczyło 12-15 uczniów, w zajęciach planowania kariery edukacyjnej i zawodowej po 10 uczniów, a w stażach – wizytach zawodoznawczych od 15 do 25 uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 72-81, 85-117)

Kontrola wykazała przestrzeganie zasad rekrutacji i warunków udziału uczniów w zajęciach kluczowych i w kursach, które ustalił Dyrektor ZSP w Tuchowie (wyznaczony przez Starostę

¹³ Turystyczno-gastronomicznej 511 uczniów, budowlanej 260 uczniów i mechaniczno-mechatronicznej 201 uczniów, a 35 uczniów z branży usługowej.

¹⁴ Odpowiednio 45% i 55%.

¹⁵ Odpowiednio 44% i 56%.

Tarnowskiego do organizacji działań w ramach Projektu) w Regulaminach obowiązujących od 1 lipca 2010 r. oraz od 1 kwietnia 2011 r. i od 1 lipca 2013 r. Zgodnie z nimi uczestnikami zajęć byli uczniowie, którzy wyrazili chęć uczestnictwa w wybranych formach wsparcia, zadeklarowali przestrzeganie regulaminu oraz wymagań określonych przez wykonawców realizujących określone formy wsparcia i zostali pozytywnie zweryfikowani przez komisję rekrutacyjną w oparciu o kryteria rekrutacji ustalone w regulaminie. W przypadku zajęć wyrównawczych pierwszeństwo mieli uczniowie o najsłabszych wynikach, natomiast o zakwalifikowaniu na pozostałe formy zajęć decydowały najlepsze wyniki według określonej skali punktowej. Za udział i ukończenie zajęć kluczowych uczeń mógł otrzymać dodatkowe punkty, zwiększające jego szanse przy kwalifikacji do udziału w kursach podnoszących kwalifikacje.

O zajęciach w ramach Programu informowano na wyznaczonej do tego tablicy ogłoszeń ZSP.
(dowód: akta kontroli, str. 24-31, 48, 66-67, 82-117, 123-129)

Liczba chętnych do udziału w kursach i w zajęciach kluczowych zazwyczaj nie przekraczała planowanej liczby uczestników. Dyrektor ZSP wyjaśniła, że w celu zachęcenia uczniów do udziału, informowano ich o wartości merytorycznej zajęć i ich przydatności w dalszym kształceniu, a w przypadkach, gdy chętnych było więcej niż miejsc, proponowano im udział w zajęciach w kolejnym roku realizacji projektu.

Największe zainteresowanie dotyczyło kursów, dających „twarde kwalifikacje” (m.in. kursy na prawo jazdy i uprawnienia do spawania, obsługi wózków widłowych i koparko-ladowarki) oraz staże płatne i wyjazdy zawodoznawcze, które poprzez uzyskanie uprawnień umożliwiały podjęcie pracy podczas wakacji.

(dowód: akta kontroli, str. 82-117, 159-160)

Do identyfikacji potrzeb uczniów w zakresie dodatkowych kwalifikacji posłużyła ankieta wśród uczniów na początku wdrażania programu, rozmowy z zespołami klasowymi i wnioski zespołów przedmiotowych. Pomocne były zapotrzebowania na pracowników publikowane w internecie przez powiatowy i wojewódzki urząd pracy i sugestie przedsiębiorców, u których uczniowie odbywali praktyki zawodowe (technikum) i zajęcia praktyczne (zsz).

(dowód: akta kontroli, str. 44-45, 62-63)

Harmonogramy zajęć sporządzili wykonawcy, w uzgodnieniu ze szkolnym liderem projektu. Analiza 10 kursów i zajęć kluczowych w ramach programu wykazała, że ich terminy nie kolidowały z zajęciami szkolnymi. Zazwyczaj prowadzono je po zakończeniu lekcji w szkole, w soboty i podczas ferii szkolnych. Liczebność grup wahała się od 10 do 15 osób.

Wykładowcy mieli kwalifikacje odpowiednie do prowadzenia określonych zajęć. W szczególności nauczyciele z ZSP, którzy prowadzili zajęcia wyrównawcze i rozwijające, mieli wykształcenie wyższe magisterskie lub studia podyplomowe zgodne z kierunkiem zajęć oraz praktykę zawodową i pedagogiczną. Tematyka zajęć zazwyczaj odpowiadała profilowi zawodowemu uczestników, a wykładowcy realizowali program zajęć zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (siwz).

Wykonawcy zobowiązani byli do prowadzenia i dostarczenia dokumentacji związanej z zajęciami, tj. dzienników zajęć, list obecności, protokołów egzaminów wewnętrznych na „wejściu” i „wyjściu”, sprawozdania z ewaluacji zajęć, protokołu odbioru zaświadczeń/certyfikatów. W badanej próbie wykonawcy prowadzili i przedłożyli stosowaną dokumentację.

Dyrektor ZSP będąca zarazem szkolnym liderem projektu wyjaśniła, że kontrole zajęć w ramach programu (na początku pierwszych zajęć i pod koniec zajęć w połowie ich cyklu wg harmonogramu) obejmowały frekwencję uczniów oraz dokumentację zajęć i sposób ich prowadzenia, ale z uwagi na brak uwag nie sporządzała notatek z tych kontroli. Podpisała arkusze z ewaluacji wszystkich zajęć kluczowych, która wykazała, że wyniki uczniów na ostatnich zajęciach z reguły były lepsze niż na pierwszych zajęciach. Według ankiet, którymi w latach 2010-2014 objęto uczestników 34 z 55 kursów branżowych, zdecydowana większość uczniów pozytywnie oceniła ich organizację i przydatność kursów dla ich planów urlopowych i zawodowych (podjęcie pracy podczas wakacji). Zajęcia ukończyli wszyscy uczniowie zakwalifikowani do udziału w 10 analizowanych kursach i zajęciach kluczowych.

(dowód: akta kontroli, str. 44-45, 56-59, 82-122)

W ramach projektu w 2011 i w 2013 r. wyposażono ZSP w sprzęt o wartości 135,5 tys. zł, w tym za 76 tys. zł do warsztatów szkolnych – stacji diagnostycznej samochodów (m.in. mo-

del zespołu napędowego silnika za 36 tys. zł i dwa testery diagnostyczne za 35,2 tys. zł) oraz za 57,8 tys. zł do pracowni przedmiotów zawodowych – mechaniki pojazdów (17 notebooków HP z osprzętem). Sprzęt w warsztatach wykorzystywano do ćwiczeń praktycznych dla uczniów technikum i zsz (w zawodach technik i mechanik pojazdów samochodowych), a w pracowni przedmiotów zawodowych – do projektowania, wykonywania i drukowania rysunków technicznych konstrukcji budowlanych oraz maszyn i pojazdów silnikowych w budownictwie i mechanice pojazdów silnikowych.

W ramach zadania „Małopolska Chmura Edukacyjna” we wrześniu 2014 r. dostarczono do ZSP sprzęt o wartości 124,5 tys. zł, w tym za 50,9 tys. zł do pracowni przedmiotów zawodowych gastronomii (m.in. projektor, terminal, tablica interaktywna, urządzenia do transmisji danych cyfrowych), za 32,7 tys. zł – urządzenia mobilne (m.in. telewizor z funkcją monitora i urządzenia do transmisji danych), za 12,5 tys. zł komputer stacjonarny do gabinetu dyrektora, a za 28,4 tys. zł – urządzenia do transmisji danych cyfrowych na korytarzach szkoły, w pracowniach biologii, matematyki i na zapleczu niektórych klas. Wyposażenie służyło do zajęć on-line w zakresie gastronomii i budownictwa oraz do zajęć dla uczniów technikum w zawodach technik żywienia i usług gastronomicznych, technik budownictwa, hotelarstwa i obsługi turystycznej w ramach kół naukowych w 9 obszarach przedmiotowych.

Wyposażenie ZSP w sprzęt w ramach programu potwierdziły oględziny pracowni.

(dowód: akta kontroli, str. 66-67, 136-137)

W latach 2010-2014 ZSP współpracował z 22 przedsiębiorcami, w tym z 13 w ramach realizacji projektu, głównie z branży mechaniczno-mechatronicznej, informatyczno-usługowej i turystyczno-gastronomicznej. Współpraca polegała na corocznym organizowaniu praktyk zawodowych (w latach 2010-2014 w 12 podmiotach dla 95 uczniów, głównie w zawodach technik i mechanik pojazdów samochodowych oraz technik żywienia i usług gastronomicznych), staży płatnych (w 12 podmiotach dla 40 uczniów) oraz wizyt zawodoznawczych (72 uczniów w 4 firmach).

(dowód: akta kontroli, str.60-61)

Zatrudniona od września 2003 r. doradca zawodowy miała wykształcenie wyższe (mgr) w zakresie zarządzania działalnością gospodarczą, posiadała przygotowanie pedagogiczne w nauczaniu teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz studia podyplomowe z doradztwa zawodowego i personalnego. W latach 2004-2009 ukończyła 9 kursów, szkoleń, seminariów, konferencji i warsztatów, m.in. w tematach: „Edukacja zawodowa wobec rynku pracy i integracji europejskiej”, „Formy współpracy i partnerstwa w poradnictwie zawodowym”, „Zwiększenie wiedzy i umiejętności w zakresie metodyki i poradnictwa zawodowego”, „Rola poradnictwa zawodowego w planowaniu kariery”. W marcu 2012 r. i w lutym 2015 r. wzięła udział w szkoleniach: „Wspieranie uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych” oraz „Promocja i wybrane zagadnienia public relations w szkole”.

(dowód: akta kontroli, str. 70-71)

Oprócz prowadzenia zajęć z planowania kariery edukacyjnej i zawodowej (dla 20 uczniów klasy I technikum pojazdów samochodowych we wrześniu i październiku 2011 r.), działania z doradztwa zawodowego w latach 2010-2014 obejmowały:

- zajęcia grupowe aktywizujące dla uczniów technikum, zsz i liceum (w kolejnych latach od 19 do 26 godzin i od 424 do 487 uczniów, łącznie 113 godzin i 2305 uczniów),
- porady indywidualne dla uczniów (odpowiednio od 82 do 94 godzin i od 67 do 76 uczniów, łącznie 442 godziny i 365 uczniów),
- od 2012 r. spotkania indywidualne w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (42 do 66 godzin i od 21 do 33 uczniów, łącznie 162 godziny i 81 uczniów),
- w 2010 i w 2011 r. organizację praktyk zawodowych (4 tygodnie) dla uczniów w zawodach technik hotelarstwa (6 i 14 firm, od 1 do 9 uczniów i łącznie 89 uczniów) oraz technik kucharz (4-6 firm, 1-5 uczniów i łącznie 33 uczniów),
- w 2011 i w 2012 r. organizację zajęć praktycznych (1 dzień w tygodniu przez 30 tygodni) dla uczniów w zawodzie technik hotelarstwa (7-8 firm, 1-5 uczniów i łącznie 51 uczniów),
- wśród innych zadań m.in. w latach 2010-2013 organizację 4 wycieczek do Krakowa dla uczniów klas maturalnych (po 8 godzin grupy od 33 do 68 uczniów i łącznie 202

uczniów), a w marcu 2015 r. wycieczki do Krakowa na Targi Edukacji i Pracy (59 maturzystów); promowanie ZSP poprzez spotkania z uczniami gimnazjum w Zakliczynie (odpowiednio 82 i 59 uczniów w latach 2010/11 i 2011/12), coroczne spotkania z zespołami klasowymi w 10 gimnazjach z powiatu tarnowskiego, oraz opracowanie folderów, plakatów i prezentacji multimedialnych szkoły.

(dowód: akta kontroli, str.72-81, 119)

Spośród programów ramowych Projektowego Centrum Wsparcia Edukacji Zawodowej, w ZSP wykorzystano programy do języka niemieckiego i angielskiego. Z matematyki ustalono w ZSP własny program z uwagi na braki uczniów w zakresie „innych treści i zagadnień”, a do zajęć wyrównawczych i rozwijających z fizyki nie było programu PCWE.

(dowód: akta kontroli, str. 82-83)

W marcu 2013 r. ZSP zawarł porozumienie o współpracy z Zespołem Szkół w Bad Segeberg (Niemcy), w zakresie branży gastronomicznej i mechaniczno-mechatronicznej w zawodach kucharz i technik żywienia i usług gastronomicznych oraz mechanik i technik pojazdów samochodowych. W maju 2013 r. i we wrześniu 2014 r. do szkoły w Niemczech wyjechało odpowiednio 15 oraz 14 uczniów ZSP (we wrześniu 2013 r. i w maju 2014 r. w ZSP przebywało odpowiednio 15 i 13 uczniów z Niemiec). Współpraca pozwoliła na wymianę i doskonalenie doświadczeń zawodowych, np. wspólne gotowanie, naprawa samochodów, udział w lekcjach i zapoznanie się z systemem nauczania szkół partnerskich. Także 29 uczniów ZSP uczestniczyło w ramach projektu w zadaniu „Współpraca międzynarodowa”, z tego 25 uczniów w seminariach szkoleniowych i 4 uczniów w wizytach studyjnych na terenie Niemiec.

(dowód: akta kontroli, str. 44-48, 161)

W zadaniu „Małopolska Chmura Edukacyjna” uczestniczyli uczniowie technikum. Od 20 października 2014 r. w kołach naukowych uczestniczyło łącznie 49 uczniów w następujących obszarach: przedsiębiorczość (7 uczniów), chemia (3 uczniów), budownictwo innowacyjne (4 uczniów), język angielski (7 uczniów), środowisko i żywność (7 uczniów), społeczeństwo obywatelskie (5 uczniów), informatyka (5 uczniów), fizyka (6 uczniów), matematyka (5 uczniów). Lekcje on-line prowadzono w formule „odwróconych lekcji” z wykładowcami Uniwersytetu Rolniczego (25 uczniów III klasy technikum żywienia i usług gastronomicznych) i Politechniki Krakowskiej (25 uczniów III klasy technikum budowlanego). Obejmowały one m.in. realizację doświadczeń, z których część uczniowie przygotowywali wcześniej, a na zajęciach dokonywali analizy i formułowali wnioski. W warsztatach letnich zorganizowanych od 29 czerwca do 4 lipca 2014 r. w 5 uczelniach w Krakowie (Politechnika, Uniwersytety: Rolniczy i Ekonomiczny, Akademie: Pedagogiczna i Górniczo-Hutnicza) wzięło udział 49 uczniów.

W toku kontroli dokonano oględzin zajęć on-line z wykładownicą Politechniki Krakowskiej. Wykład dotyczył termomodernizacji budynków mieszkalnych i biurowych, w tym przeglądu urządzeń do pomiaru mikroklimatu oraz programów wspomagających projektowanie budynków energooszczędnych. W zajęciach uczestniczyło 23 uczniów klasy III technikum budowlanego.

(dowód: akta kontroli, str. 66-67, 123-135)

Udział ZSP w realizacji niektórych wskaźników osiągniętych na poziomie powiatowym według stanu na 31 grudnia 2014 r. przedstawiał się następująco:

- 1) liczba uczniów, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach projektu, wynosiła w Szkole 533, co stanowiło 31% realizacji wskaźnika na poziomie powiatowym, z czego liczba uczniów:
 - którzy ukończyli udział w stażach – wizytach zawodowych wynosiła 480, tj. 23%,
 - którzy ukończyli udział w płatnych stażach, z możliwością wypłaty stypendium stażowego – 53, tj. 21%,
- 2) liczba certyfikatów, uprawnień, zaświadczeń otrzymanych przez uczniów ZSP w ramach projektu wynosiła 2 017, co stanowiło 20% realizacji wskaźnika na poziomie powiatowym, z czego liczba certyfikatów:
 - potwierdzających nabyte kwalifikacje i uprawnienia, poprzez zdanie egzaminu – wynosiła 499, tj. 30%,
 - potwierdzających udział w kursach/zajęciach z kompetencji kluczowych/praktykach/stażach – 1 518, tj. 18%,

- 3) liczba uczniów, którzy poszerzyli swoją wiedzę i umiejętności dzięki udziałowi w działaniach realizowanych w ramach komponentu ponadnarodowego, wynosiła 29, co stanowiło 38% realizacji wskaźnika na poziomie powiatowym, z czego liczba uczniów, którzy wzięli udział w wizytach studyjnych oraz którzy wzięli udział w seminariach szkoleniowych wynosiła, odpowiednio, 4 (36%) i 25 (37%) uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 161)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZSP w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność ZSP w zbadanym zakresie. Podjęte w ramach projektu działania były skuteczne.

4. Oddziaływanie programu na potrzeby grupy docelowej

Opis stanu
faktycznego

W roku szkolnym 2014/2015 w stosunku do roku 2009/2010¹⁶ liczba uczniów ZSP zmniejszyła się z 725 do 674 (do roku 2012/2013 ich liczba wzrastała do 754 uczniów), z tego w technikum zwiększyła się z 327 do 385 uczniów (374 w roku 2012/2013), a w zsz zmniejszyła z 217 do 170 uczniów (w liceum ze 181 do 119 uczniów). W rezultacie odsetek uczniów w technikum wzrósł z 45% do 57%, a w zsz obniżył się z 30% do 25%. Odsetek uczniów szkół zawodowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów w ZSP kształtował się od 75% w roku bazowym do 82% w roku 2014/2015.

Dyrektor ZSP wyjaśniła, że przyczyną zmniejszania się liczby kandydatów do liceum i zsz był niż demograficzny – spadek populacji młodzieży w wieku 15-19 lat o ok.15%, zwiększenie zainteresowania młodzieży nauką poza miejscem zamieszkania i w dużych aglomeracjach oraz zdobyciem średniego wykształcenia w technikum, co wyraziło się np. wzrostem liczby uczniów w technikum ZSP.

(dowód: akta kontroli, str. 140 i 162-163)

Odsetek liczby uczniów klas pierwszych szkół zawodowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów w tych typach szkół w roku szkolnym 2014/2015 wynosił 28% i był o 2 punkty procentowe niższy niż roku bazowym. Był on niższy o 2 punkty procentowe niż odsetek uczniów klas pierwszych na terenie całego województwa małopolskiego, który w roku 2014/2015 wynosił 30%¹⁷. Największy odsetek uczniów klas pierwszych wystąpił w roku 2012/2013 i wynosił 33%, a najniższy, tj. 24%, w roku 2013/2014.

Liczba absolwentów szkół zawodowych zwiększyła się ze 151 do 173 uczniów, z tego w technikum wzrosła z 56 do 100, a w zsz obniżyła się z 95 do 73 uczniów. Odsetek liczby absolwentów szkół zawodowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów w tych typach szkół w roku szkolnym 2014/2015 wynosił 31% i był o 3 punkty procentowe wyższy niż w roku bazowym. Był on wyższy o 7 punktów procentowych od odsetka absolwentów na terenie całego województwa małopolskiego, który wynosił 24%¹⁸. Największy odsetek absolwentów wystąpił w roku 2011/2012 i wynosił 32%, a najniższy, tj. 22%, w roku 2013/2014.

(dowód: akta kontroli, str. 140 i 162-163)

Odsetek liczby uczniów przystępujących do egzaminów zawodowych w stosunku do liczby uczniów, którzy mogli przystąpić do takich egzaminów, utrzymywał się w badanym okresie na bardzo wysokim poziomie, tj. 99-100%, w obu typach szkół.

Analiza wskaźnika przystępowania uczniów do egzaminów zawodowych za okres 5 lat szkolnych¹⁹ w poszczególnych 12 zawodach, w których kształciła szkoła i w których uczniowie przystąpili do egzaminów, wykazała, że w przypadku 1 zawodu²⁰ do egzaminów przystąpiło

¹⁶ Rok szkolny 2009/2010 przyjęto jako rok bazowy do porównań. Realizacja projektu rozpoczęła się w roku szkolnym 2010/2011.

¹⁷ Według danych z Kuratorium Oświaty w Krakowie łączna liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, technikum i technikum uzupełniających na terenie województwa małopolskiego wynosiła 67 120, a łączna liczba uczniów klas pierwszych w tych typach szkół – 20 237.

¹⁸ Według danych uzyskanych z Kuratorium Oświaty w Krakowie łączna liczba absolwentów w zasadniczych szkołach zawodowych, technikum i technikum uzupełniających na terenie województwa małopolskiego wynosiła 16 077.

¹⁹ Dotyczy lat szkolnych 2009/2010 – 2013/2014.

²⁰ Dotyczy zawodu zasadniczej szkoły zawodowej – mechanik pojazdów samochodowych.

88% uczniów, w przypadku 2 zawodów²¹ wskaźnik ten wynosił 97-98%, natomiast w przypadku pozostałych 9 zawodów – 100%.

W roku 2013/2014 egzamin zawodowy z wynikiem pozytywnym zdało 88% uczniów przystępujących do tego egzaminu. W porównaniu do roku bazowego nastąpiła znaczna poprawa tego wskaźnika, tj. o 14 punktów procentowych. Najniższa zdawalność wystąpiła w roku 2012/2013 – 67%. Duży wzrost zdawalności egzaminów wystąpił w obu typach szkół – w zasadniczej szkole zawodowej o 16 punktów procentowych (z 70% do 86%), a w technikum o 12 punktów procentowych (z 76% do 88%). W badanym okresie zdawalność egzaminów przez uczniów zasadniczej szkoły zawodowej kształtowała się poniżej średnich dla województwa małopolskiego²², z wyjątkiem roku 2013/2014. Różnice te wynosiły od 16 punktów procentowych poniżej średniej w roku szkolnym 2009/2010 do 8 powyżej średniej. Z kolei zdawalność egzaminów przez uczniów technikum była wyższa od średnich dla województwa²³, z wyjątkiem roku 2012/2013. Różnice te wynosiły od 6 punktów procentowych poniżej średniej do 15 punktów powyżej średniej w roku szkolnym 2013/2014.

Analiza średniej zdawalności egzaminów zawodowych za 5 lat szkolnych²⁴ dla 12 zawodów, w których uczniowie przystąpili do egzaminu, wykazała, że w przypadku 6 zawodów²⁵ (50%) wskaźnik ten mieścił się w przedziale od 62% do 77%, w przypadku 4 zawodów²⁶ (33%) - od 83% do 93%, a w przypadku 2 zawodów²⁷ osiągnął maksymalny poziom 100%.

(dowód: akta kontroli, str. 162-165)

Według danych ZSP zatrudnienie absolwentów szkół zawodowych ZSP w roku szkolnym 2013/2014 wobec roku 2009/2010 zmniejszyło się z 79 do 67 osób, głównie absolwentów zsz – z 51 do 21 osób, podczas gdy zatrudnienie absolwentów technikum zwiększyło się z 28 do 46 osób. Liczba absolwentów, którzy kontynuowali naukę zmniejszyła się z 26 do 19 osób, z tego z 24 do 16 absolwentów technikum, w tym na wyższych uczelniach – z 23 do 13 osób.

Odsetek absolwentów technikum i zsz, którzy znaleźli zatrudnienie zwiększył się odpowiednio – z 50% do 58% oraz z 54% do 62%, wzrósł także z 2% do 6% odsetek absolwentów zsz, którzy kontynuowali naukę, a odsetek kontynuujących naukę absolwentów technikum zmniejszył się z 43% do 22%. Wg analizy doradcy zawodowego ZSP od roku szkolnego 2009/2010 do roku 2013/2014 pracę podjęło 56% absolwentów technikum (w tym 20% w swoim zawodzie, głównie w branży budowlanej), 14% podjęło pracę za granicą, a 26% pozostało bez pracy. Studia dzienne podjęło 6,5%, a 12% studia zaoczne, głównie na uczelniach w Krakowie i w Tarnowie. Z informacji uzyskanych od absolwentów wynikało m.in., że pracy w swoim zawodzie nie podjął żaden spośród kończących w ostatnich latach technikum ekonomiczne, stąd oferta szkoły objęła nowe kierunki kształcenia – technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej. Spośród absolwentów zsz zatrudnienie znalazło 48% (29% w swoim zawodzie, głównie w budownictwie), 10,5% podjęło pracę za granicą, 8% podjęło naukę w szkołach średnich, a bez pracy pozostało 31%. W branżach innych niż wyuczona (m.in. w handlu i usługach) zatrudniło się 36% absolwentów techników i 19% absolwentów zsz, m.in. dzięki kursom obsługi wózków widłowych i obsługi kas fiskalnych. Wyniki analiz doradcy zawodowego o losach absolwentów ZSP publikowano na stronie internetowej ZSP.

(dowód: akta kontroli, str. 44-49, 68-69, 162-163)

²¹ Dotyczy zawodów zasadniczej szkoły zawodowej – mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych oraz technikum – technik pojazdów samochodowych.

²² Wskaźniki ustalono na podstawie wyników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie zamieszczonych na stronach internetowych <http://www.oke.krakow.pl/inf/staticpages/index.php?page=20081007120843758>. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych na terenie województwa w latach 2009/2010 – 2013/2014 wynosiła, odpowiednio, 86%, 83%, 81%, 84%, 78%.

²³ Wskaźniki ustalono na podstawie wyników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie zamieszczonych na stronach internetowych <http://www.oke.krakow.pl/inf/staticpages/index.php?page=20081007120843758>. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w technikum na terenie województwa w latach 2009/2010 – 2013/2014 wynosiła, odpowiednio, 66%, 68%, 69,5%, 71%, 73%.

²⁴ Dotyczy lat szkolnych 2009/2010 – 2013/2014.

²⁵ Dotyczy zawodów technikum – kucharz (62%), technik hotelarstwa (68%) oraz zasadniczej szkoły zawodowej – murarz (63%), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (71%), elektryk (73%), kucharz małej gastronomii (77%).

²⁶ Dotyczy zawodów technikum – technik budownictwa (84%), technik ekonomista (93%), technik pojazdów samochodowych (93%) oraz zasadniczej szkoły zawodowej – mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych (83%).

²⁷ Dotyczy zawodów zasadniczej szkoły zawodowej – sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych.

Uczniowie Szkoły uczestnicząc w projekcie otrzymali łącznie 2 017 certyfikaty²⁸, uprawnienia lub zaświadczenia, z czego 499, tj. 25% ogólnej liczby certyfikatów, to certyfikaty potwierdzające nabyte kwalifikacje poprzez zdanie egzaminu, zaś 1 518 to dokumenty potwierdzające udział w kursach/zajęciach z kompetencji kluczowych/stażach.

W latach 2010-2014 dodatkowe certyfikaty zawodowe po zdaniu egzaminów kończących kursy branżowe, które dawały tzw. „twarde kwalifikacje”, uzyskało 499 z 708 uczestników tych kursów (422 spośród 581 uczniów technikum i 159 z 209 uczniów zsz). Najniższa zdawalność dotyczyła kursów na prawo jazdy kat. B, C i B+E, po których certyfikaty uzyskało 67 z 220 uczniów technikum i 7 z 53 uczniów zsz (tylko w zakresie kat. B – 47 ze 182 uczniów technikum i 7 z 50 uczniów zsz). Inne certyfikaty dotyczyły obsługi wózków widłowych (95 dla uczniów technikum i 17 dla uczniów zsz), obsługi kas fiskalnych (odpowiednio 120 i 10 uczniów), uprawnień operatora koparko ładowarki (65 i 31 uczniów), uprawnień do spawania (32 i 14 uczniów) i obsługi programu AutoCad (41 uczniów technikum).

(dowód: akta kontroli, str. 161, 168)

W ramach programu ZSP współpracował ze szkołami ponadgimnazjalnymi w powiecie przy planowaniu miejsc organizacji kursów zawodowych i liczby uczniów zakwalifikowanych na kursy międzyszkolne i wspólne wyjazdy zawodoznawcze. Metody nauczania w ramach Małopolskiej Chmury Edukacyjnej upowszechniono, transmitując niektóre lekcje i sesje kół naukowych do Zespołu Szkół Ekonomicznych w Gorlicach, a nauczycieli ZSP przeszkolono z obsługi dostarczonego sprzętu. Współpraca z Instytutem Badań Edukacyjnych (IBE) polegała na udziale w ankietowaniu uczniów szkoły, a wyniki badań IBE informowały o umiejętnościach uczniów z nowej podstawy programowej i trafności metod edukacyjnych oraz uwarunkowań efektów kształcenia. Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Ośrodek Rozwoju Edukacji organizowały szkolenia kadry nauczycielskiej ZSP w zakresie zmian w kształceniu zawodowym, podstawy programowej i krajowych ram kwalifikacji i metod nauczania.

(dowód: akta kontroli, str. 138-139)

Do promocji szkolnictwa zawodowego oraz programu wykorzystywano banery reklamowe na zewnątrz i wewnątrz budynku ZSP, afisze i plakaty na tablicach ogłoszeń, przed wejściami do pracowni przedmiotowych i w gablotach w korytarzach szkoły (m.in. o rodzajach zawodów w ZSP, o wyższych uczelniach, w których absolwenci ZSP mogą kontynuować naukę).

Reklamę umieszczono również na stronie internetowej, prezentując m.in. wysoki poziom kształcenia w ZSP (m.in. artykuł „ZSP jest liderem Szkoły Nowych Technologii”), efekty uczniów w zdobywaniu określonych kwalifikacji, informacje o wyjazdach na targi edukacyjne. Gimnazjalistów zapraszano na dni otwarte szkoły, których program obejmował m.in. prezentację „Chmury Edukacyjnej”, wymiany polsko-niemieckiej, kierunków gastronomiczno-turystycznych, warsztatów szkolnych i pracowni. Na stronie internetowej, oprócz programu i zajęć w ramach chmury edukacyjnej, przedstawiano oferty zajęć pozalekcyjnych, m.in. doskonalenie języka obcego zawodowego, kwalifikacji uczniów pionu budowlanego i rozwijanie zainteresowań poprzez wymianę uczniów ze szkołą partnerską w Niemczech.

(dowód: akta kontroli, str. 66-69)

Dyrektor ZSP wyjaśniła, że nie było trudności w realizacji programu, a zdobyte doświadczenia będą wykorzystane w logistyce prowadzenia zajęć dodatkowych, do zdobywania przez uczniów nowych kwalifikacji i rozszerzenia ich wiedzy i umiejętności. Poprzez współpracę z pracodawcami uczniowie poznawali ich oczekiwania, a po wyjazdach na staż – możliwości podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania (np. hotelarze mieli oferty pracy w ośrodkach nad Bałtykiem). W ocenie dyrektora ZSP wszystkie zajęcia w ramach programu były rozwijające, zajęcia wyrównawcze uzupełniały braki w wiadomościach, kursy rozwijające wzbogacały wiedzę wg zainteresowań uczniów, wizyty zawodoznawcze uzupełniły wiedzę teoretyczną o praktykę w zakładach pracy, a staże pozwoliły poznać warunki przyszłej pracy. Uczniowie najwyżej oceniali kursy nadające twarde kwalifikacje oraz staże płatne i wyjazdy zawodoznawcze, które umożliwiały podjęcie pracy zawodowej w okresie wakacji. Małopolska Chmura Edukacyjna przybliżyła uczelnie i pracowników naukowych do uczniów. W ocenie dyrektora ZSP wszystkie formy kształcenia należałoby kontynuować po zakończeniu programu.

(dowód: akta kontroli, str. 44-48, 82-84)

²⁸ Jeden uczeń mógł otrzymać więcej niż jeden certyfikat lub zaświadczenie.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZSP w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność ZSP w badanym obszarze. Za dobrą praktykę należy uznać śledzenie przez Szkołę losów absolwentów.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁹ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

W związku z brakiem uwag do kontrolowanej działalności i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia 26 czerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor

Kontroler

Krzysztof Kempa
Specjalista kontroli państwowej

²⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.